

ที่ สน ๐๐๑๘.๑/ว ๒๓๕๐๗

ศาลากลางจังหวัดสกลนคร

ถนนศูนย์ราชการ สน ๔๗๐๐๐

๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๘

เรื่อง การขอหลักฐานการเปลี่ยนชื่อสกุล ก่อนระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการทะเบียนชื่อบุคคล พ.ศ. ๒๕๕๑ มีผลใช้บังคับ (ก่อนวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๕๑)

เรียน นายอำเภอ ทุกอำเภอ

อ้างถึง ๑. หนังสือกรมการปกครอง ที่ มท๐๙.๖๑๐๖๔๒ ลงวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๓

๒. หนังสือกรมการปกครอง ที่ มท ๐๓๑๐.๑/๑๔๑๔ ลงวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๕๕

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมการปกครอง ที่ มท ๐๓๐๙.๓/ว ๔๐๗๖๘

ลงวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๘

จำนวน ๑ ฉบับ

ตามที่จังหวัดสกลนครได้แจ้งแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับหลักฐานการเปลี่ยนชื่อสกุลก่อนระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการทะเบียนชื่อบุคคล พ.ศ. ๒๕๕๑ มีผลใช้บังคับ (ก่อนวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๕๑) ให้สำนักทะเบียนอำเภอถือปฏิบัติ นั้น

กรมการปกครองแจ้งว่า ได้รับข้อหารือจากสำนักทะเบียนอำเภอ/เขตหลายแห่ง รวมทั้งประชาชนทั่วไปและหน่วยงานต่าง ๆ อยู่เป็นประจำ กรณีบุคคลที่มีการเปลี่ยนชื่อสกุลก่อนระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการทะเบียนชื่อบุคคล พ.ศ. ๒๕๕๑ มีผลใช้บังคับ ประสงค์จะขอหลักฐานหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนเปลี่ยนชื่อสกุล (ช.๕) เช่น กรณีการเปลี่ยนชื่อสกุลตามบิดาหรือมารดา และการเปลี่ยนชื่อสกุลกรณีการสมรสหรือการสิ้นสุดการสมรส เป็นต้น ซึ่งนายทะเบียนท้องถิ่นที่ไม่สามารถออก ช.๕ ย้อนหลังให้แก่บุคคลดังกล่าวได้เนื่องจากการเปลี่ยนชื่อสกุลก่อนวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๕๑ เป็นการดำเนินการโดยชอบด้วยระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการทะเบียนชื่อบุคคล พ.ศ. ๒๕๐๖ ใช้บังคับระหว่างวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๐๖ - ๘ สิงหาคม ๒๕๕๑) ประกอบกับระเบียบสำนักทะเบียนกลางว่าด้วยการจัดทำทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๕ ข้อ ๑๑๕ แล้ว จึงขอให้สำนักทะเบียนอำเภอทราบและถือปฏิบัติเพิ่มเติม ดังนี้

๑. กรณีการเปลี่ยนชื่อสกุล ก่อนระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการทะเบียนชื่อบุคคล พ.ศ. ๒๕๕๑ มีผลใช้บังคับ เช่น การเปลี่ยนชื่อสกุลตามบิดา ตามมารดา ตามผู้รับบุตรบุญธรรม หรือตามคู่สมรสและการเปลี่ยนชื่อสกุลกรณีการสิ้นสุดการสมรส เป็นต้น ผู้ที่ประสงค์จะขอเปลี่ยนชื่อสกุลต้องนำหลักฐานเอกสารที่เกี่ยวข้องไปประกอบการยื่นคำร้อง ท.ร. ๓๑ ต่อนายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่นตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร เพื่อขอแก้ไขรายการชื่อสกุลของตนในทะเบียนบ้าน (ท.ร.๑๔) ตามระเบียบสำนักทะเบียนกลางว่าด้วยการจัดทำทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๕ ข้อ ๑๑๕ โดยหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนเปลี่ยนชื่อสกุล (ช.๕) เริ่มใช้ในภายหลัง ตามข้อ ๔ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการทะเบียนชื่อบุคคล พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๕๑ เป็นต้นมา

/๒. กรณีบุคคล...

“สกลนครเมืองแห่งความสุข”

๒. กรณีบุคคลที่มีการเปลี่ยนชื่อสกุล ก่อนวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๕๑ มีความจำเป็นต้องใช้หลักฐานการเปลี่ยนชื่อสกุล ย่อมสามารถใช้หลักฐานเอกสารต่าง ๆ เช่น สำเนาทะเบียนบ้าน (ท.ร.๑๔) ฉบับปี ๒๕๔๙ ฉบับปี ๒๕๑๕ ฉบับปี ๒๕๒๖ หรือฉบับปี ๒๕๓๑ ซึ่งปรากฏข้อมูลการแก้ไขชื่อสกุลของบุคคลดังกล่าว หรือแบบรับรองข้อมูลทะเบียนประวัติราษฎร (ท.ร.๑๒) ประกอบกับหลักฐานเอกสารอื่น ๆ เช่น ทะเบียนรับรองบุตร (คร.๑๑) ทะเบียนรับบุตรบุญธรรม (คร.๑๔) ทะเบียนเลิกรับบุตรบุญธรรม (คร.๑๗) ทะเบียนสมรส (คร.๒) ทะเบียนการหย่า (คร.๖) หรือทะเบียนฐานะแห่งครอบครัว (คร.๒๒) เป็นต้น โดยผู้นั้นสามารถขอคัดรับรองสำเนาเอกสารดังกล่าวจากฐานข้อมูลทะเบียนกลางได้ ณ สำนักทะเบียนแห่งที่ปฏิบัติงานทะเบียนราษฎรหรือทะเบียนครอบครัว แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ กรณีไม่ปรากฏรายการในฐานข้อมูลทะเบียนกลาง เช่น สำเนาทะเบียนบ้าน (ท.ร.๑๔) ฉบับปี ๒๕๓๑ ที่มิได้จัดเก็บไว้ในระบบภาพถ่ายทางทะเบียน (ไมโครฟิล์ม) ผู้นั้นอาจขอคัดรับรองสำเนาได้ ณ สำนักทะเบียนแห่งที่จัดเก็บหลักฐานเอกสารดังกล่าว

๓. กรณีสำนักทะเบียนตรวจสอบแล้ว ไม่พบหลักฐานการเปลี่ยนชื่อสกุลของบุคคลตามข้อ ๒ ย่อมสามารถแนะนำให้ประชาชนยื่นคำร้องขอออกหนังสือรับรองการเป็นบุคคลเดียวกันได้ ณ ที่ว่าการอำเภอที่ผู้นั้นมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน ตามแนวทางที่กำหนดในหนังสือกรมการปกครอง ที่ มท ๐๓๑๐.๑/ว ๑๔๑๔ ลงวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๔๕ เรื่อง การออกหนังสือรับรองเกี่ยวกับบุคคล

จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายเอกภพ โสภณ)

ปลัดจังหวัดสกลนคร ปฏิบัติราชการแทน

ผู้ว่าราชการจังหวัดสกลนคร

ที่ทำการปกครองจังหวัด

กลุ่มงานปกครอง

โทร. ๐-๔๒๗๑-๑๔๖๑ , ๐-๔๒๗๑-๖๖๓๗

ที่ มท ๐๓๐๙.๓/ว ๕๐๗๖๘

☒ บค.	()
☐ ผ.ค.ม.	()
☐ ค.ง.	()
☐ นิติกร	()

ที่ทำการปกครองจังหวัดสกลนคร
เลขที่ ๔๗๕๐
วันที่ ๑๓ ๗/๕ ๒๕๖๘
เวลา

กรมการปกครอง

๖๖๖ อาคารธนาลงกรณ์ทาวเวอร์ ชั้น ๑๑

ถนนบรมราชชนนี แขวงบางบำหรุ

เขตบางพลัด กรุงเทพฯ ๑๐๗๐๐

๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๘

เรื่อง การขอหลักฐานการเปลี่ยนชื่อสกุล ก่อนระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการทะเบียนชื่อบุคคล พ.ศ. ๒๕๕๑ มีผลใช้บังคับ (ก่อนวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๕๑)

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด และปลัดกรุงเทพมหานคร

อ้างถึง ๑. หนังสือกรมการปกครอง ที่ มท ๐๓๐๙.๓/ว ๑๐๖๔๒ ลงวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๓

๒. หนังสือกรมการปกครอง ที่ มท ๐๓๑๐.๑/ว ๑๔๑๔ ลงวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๔๔

ตามที่กรมการปกครอง ได้แจ้งแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับหลักฐานการเปลี่ยนชื่อสกุล ก่อนระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการทะเบียนชื่อบุคคล พ.ศ. ๒๕๕๑ มีผลใช้บังคับ (ก่อนวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๕๑) ให้จังหวัดและกรุงเทพมหานครทราบ เพื่อแจ้งให้สำนักทะเบียนอำเภอ/เขตถือปฏิบัติ นั้น

กรมการปกครอง ได้รับข้อหารือจากสำนักทะเบียนอำเภอ/เขตหลายแห่ง รวมทั้งประชาชนทั่วไป และหน่วยงานต่าง ๆ อยู่เป็นประจำ กรณีบุคคลที่มีการเปลี่ยนชื่อสกุลก่อนระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการทะเบียนชื่อบุคคล พ.ศ. ๒๕๕๑ มีผลใช้บังคับ ประสงค์จะขอหลักฐานหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนเปลี่ยนชื่อสกุล (ข.๕) เช่น กรณีการเปลี่ยนชื่อสกุลตามบิดาหรือมารดา และการเปลี่ยนชื่อสกุลกรณีการสมรส หรือการสิ้นสุดการสมรส เป็นต้น ซึ่งนายทะเบียนท้องถิ่นไม่สามารถออก ข.๕ ย้อนหลังให้แก่บุคคลดังกล่าวได้ เนื่องจากการเปลี่ยนชื่อสกุลก่อนวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๕๑ เป็นการดำเนินการโดยชอบด้วยระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการทะเบียนชื่อบุคคล พ.ศ. ๒๕๐๖ (ใช้บังคับระหว่างวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๐๖ - ๘ สิงหาคม ๒๕๕๑) ประกอบกับระเบียบสำนักทะเบียนกลางว่าด้วยการจัดทำทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๕ ข้อ ๑๑๕ แล้ว จึงขอให้จังหวัดและกรุงเทพมหานคร แจ้งแนวทางปฏิบัติเรื่องดังกล่าวให้สำนักทะเบียนอำเภอ/เขตทราบ และถือปฏิบัติเพิ่มเติม ดังนี้

๑. กรณีการเปลี่ยนชื่อสกุล ก่อนระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการทะเบียนชื่อบุคคล พ.ศ. ๒๕๕๑ มีผลใช้บังคับ เช่น การเปลี่ยนชื่อสกุลตามบิดา ตามมารดา ตามผู้รับบุตรบุญธรรม หรือตามคู่สมรส และการเปลี่ยนชื่อสกุลกรณีการสิ้นสุดการสมรส เป็นต้น ผู้ที่ประสงค์จะขอเปลี่ยนชื่อสกุลต้องนำหลักฐานเอกสารที่เกี่ยวข้องไปประกอบการยื่นคำร้อง ท.ร.๓๑ ต่อนายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่น ตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร เพื่อขอแก้ไขรายการชื่อสกุลของตนในทะเบียนบ้าน (ท.ร.๑๔) ตามระเบียบสำนักทะเบียนกลางว่าด้วยการจัดทำทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๕ ข้อ ๑๑๕ โดยหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนเปลี่ยนชื่อสกุล (ข.๕) เริ่มใช้ในภายหลัง ตามข้อ ๔ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการทะเบียนชื่อบุคคล พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๕๑ เป็นต้นมา

๒. กรณีบุคคลที่มีการเปลี่ยนชื่อสกุล ก่อนวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๕๑ มีความจำเป็นต้องใช้หลักฐานการเปลี่ยนชื่อสกุล ย่อมสามารถใช้หลักฐานเอกสารต่าง ๆ เช่น สำเนาทะเบียนบ้าน (ท.ร.๑๔) ฉบับปี ๒๕๔๙ ฉบับปี ๒๕๑๕ ฉบับปี ๒๕๖๖ หรือฉบับปี ๒๕๓๑ ซึ่งปรากฏข้อมูลการแก้ไขชื่อสกุลของบุคคล

ดังกล่าว...

ดังกล่าว หรือแบบรับรองข้อมูลทะเบียนประวัติราษฎร (ท.ร.๑๒) ประกอบกับหลักฐานเอกสารอื่น ๆ เช่น ทะเบียนรับรองบุตร (คร.๑๑) ทะเบียนรับบุตรบุญธรรม (คร.๑๔) ทะเบียนเลิกรับบุตรบุญธรรม (คร.๑๗) ทะเบียนสมรส (คร.๒) ทะเบียนการหย่า (คร.๖) หรือทะเบียนฐานะแห่งครอบครัว (คร.๒๒) เป็นต้น โดยผู้นั้นสามารถขอคัดรับรองสำเนาเอกสารดังกล่าวจากฐานข้อมูลทะเบียนกลางได้ ณ สำนักทะเบียนแห่งที่ปฏิบัติงานทะเบียนราษฎร หรือทะเบียนครอบครัว แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ กรณีไม่ปรากฏรายการในฐานข้อมูลทะเบียนกลาง เช่น สำเนาทะเบียนบ้าน (ท.ร.๑๔) ฉบับปี ๒๕๓๑ ที่มิได้จัดเก็บไว้ในระบบภาพถ่ายทางทะเบียน (ไมโครฟิล์ม) ผู้นั้นอาจขอคัดรับรองสำเนาได้ ณ สำนักทะเบียนแห่งที่จัดเก็บหลักฐานเอกสารดังกล่าว

๓. กรณีสำนักทะเบียนตรวจสอบแล้ว ไม่พบหลักฐานการเปลี่ยนชื่อสกุลของบุคคลตามข้อ ๒ ย่อมสามารถแนะนำให้ประชาชนยื่นคำร้องขอออกหนังสือรับรองการเป็นบุคคลเดียวกันได้ ณ ที่ว่าการอำเภอ หรือสำนักงานเขตแห่งที่ผู้นั้นมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน ตามแนวทางที่กำหนดในหนังสือกรมการปกครอง ที่ มท ๐๓๑๐.๑/ว ๑๔๑๔ ลงวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๕๕ เรื่อง การออกหนังสือรับรองเกี่ยวกับบุคคล

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายนิรัตน์ พงษ์สิทธิถาวร)

อธิบดีกรมการปกครอง

สำนักบริหารการทะเบียน

ส่วนการทะเบียนทั่วไป

โทร. ๐ ๒๗๙๑ ๗๐๔๘ - ๙

โทรสาร ๐ ๒๗๙๑ ๗๐๔๙

ที่ มท 0309.3/ร 10642

ถึง ที่ทำการปกครองจังหวัดทุกจังหวัด (เว้นจังหวัดนครศรีธรรมราช) และกรุงเทพมหานคร

พร้อมนี้ ขอส่งสำเนาหนังสือกรมการปกครอง ที่ มท 0309.3/ 10154 ลงวันที่ 17 พฤษภาคม 2553 เรื่อง การขอหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนเปลี่ยนชื่อสกุล (ช.5) กรณีการใช้ชื่อสกุลของบุตรและบุตรบุญธรรม หรือกรณีการสิ้นสุดการสมรส ตามพระราชบัญญัติชื่อบุคคล พ.ศ. 2505 ฉบับเดิม มาเพื่อแจ้งให้ทุกอำเภอ/เขต ทราบและถือปฏิบัติต่อไป

สำนักบริหารการทะเบียน
ส่วนการทะเบียนที่
โทร 0-2791-7017
โทรสาร 0-2791-7

ที่ มท 0309.3/10154

กรมการปกครอง

ถนนอักษะรังค์ กทม. 10200

17 พฤษภาคม 2553

เรื่อง การขอหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนเปลี่ยนชื่อสกุล (ช.5) กรณีการใช้ชื่อสกุลของบุตรและ
บุตรบุญธรรม หรือกรณีการสิ้นสุดการสมรส ตามพระราชบัญญัติชื่อบุคคล พ.ศ.2505 ฉบับเดิม

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดนครศรีธรรมราช

อ้างถึง หนังสือจังหวัดนครศรีธรรมราช ที่ นศ 0017.1/28740 ลงวันที่ 30 ตุลาคม 2552

ตามที่หาหรือกรณี นายอาวุธ ณ นคร นางสาวรัตติยา ณ นคร และนายสุวัฒน์ ณ นคร ขอหนังสือ
สำคัญแสดงการจดทะเบียนเปลี่ยนชื่อสกุล (ช.5) การใช้ชื่อสกุลของบุตรและของผู้รับบุตรบุญธรรมโดยบุคคล
ดังกล่าวได้ขอแก้ไขรายการในทะเบียนบ้าน (ท.ร.14) จากชื่อสกุล“หอยนุ้ย” ไปใช้ชื่อสกุลของมารดา “ณ นคร”
เรียบร้อยแล้วเมื่อวันที่ 25 เมษายน 2546 และวันที่ 24 สิงหาคม 2547 ตามลำดับซึ่งนางระเบียบ ณ นคร ได้จด
ทะเบียนหย่ากับนายบุญทอง หอยนุ้ย และขอแก้ไขรายการในทะเบียน (ท.ร.14) จาก“หอยนุ้ย” เป็นชื่อสกุลเดิม
“ณ นคร”เมื่อวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2546 และกรณีนายสุวัฒน์ ณ นคร ได้ขอแก้ไขรายการในทะเบียนบ้าน(ท.ร.14)
จากชื่อสกุล“หอยนุ้ย” ไปใช้ชื่อสกุลของผู้รับบุตรบุญธรรม “ณ นคร” เมื่อวันที่ 6 กรกฎาคม 2541 จึงขอหาหรือ
กรณีนายทะเบียนท้องที่ได้อนุญาตให้ผู้ร้องขอแก้ไขรายการในทะเบียนบ้าน (ท.ร.14) ดังกล่าวไปแล้วตาม
พระราชบัญญัติชื่อบุคคล พ.ศ. 2505 และระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการทะเบียนชื่อบุคคล พ.ศ.2506
(ฉบับเดิม) นายทะเบียนท้องที่จะออกหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนเปลี่ยนชื่อสกุล (ช.5) ได้หรือไม่และ
หากผู้ร้องมีความจำเป็นต้องใช้หนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียน ฯ เพื่อติดต่อแสดงหลักฐานเอกสารกับ
หน่วยงานภายนอกจะมีแนวทางปฏิบัติอย่างไร นั้น

กรมการปกครอง พิจารณาแล้วเห็นว่า

1. การแก้ไขชื่อสกุลของบุคคลทั้ง 3 แก้ไขเมื่อปี พ.ศ.2541 ปี พ.ศ.2546 และปี พ.ศ.2547 ตาม
ลำดับซึ่งเป็นการแก้ไขตามระเบียบสำนักทะเบียนกลาง ว่าด้วยการจัดทำทะเบียนราษฎร พ.ศ.2535 (รวมฉบับ
แก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ 5) พ.ศ.2551 ข้อ 115 (1) ซึ่งถูกต้องสมบูรณ์แล้วของเอกสารนั้น ๆ รวมถึงในฐานข้อมูล
ระบบคอมพิวเตอร์ก็แก้ไขและบันทึกข้อมูลแล้วและเป็นการดำเนินการก่อนระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วย
การทะเบียนชื่อบุคคล พ.ศ.2551 ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 9 สิงหาคม 2551 เป็นต้นไป จึงไม่สามารถย้อนหลัง
กลับไปดำเนินการให้ได้

2. หากมีความจำเป็น...

2. หากมีความจำเป็นต้องแสดงหลักฐานการเปลี่ยนแปลงแก้ไขก็ให้ใช้เอกสารหลักฐานต่าง ๆ ประกอบแสดงเช่น ทะเบียนบ้าน(ท.ร.14) ทะเบียนการหย่า (คร.6) ใบสำคัญการหย่า(คร.7) และทะเบียนรับบุตรบุญธรรม (คร.14)

จึงเรียนมาเพื่อ โปรดทราบและแจ้งสำนักทะเบียนอำเภอเขียร์ใหญ่เพื่อถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายนิรันดร์ กัลยาณมิตร)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมการปกครอง

สำนักบริหารการทะเบียน

ส่วนการทะเบียนทั่วไป

โทร 0-2791-7017-9

โทรสาร 0-2791-7049

ที่ มท 0310.1/ว 1414

กรมการปกครอง

ถนนอังสฤงศ์ กทม. 10200

10 มิถุนายน 2545

เรื่อง การออกหนังสือรับรองเกี่ยวกับบุคคล

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด และปลัดกรุงเทพมหานคร

อ้างถึง หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท 0404/ว 1217 ลงวันที่ 18 กันยายน 2528

ด้วยกรมการปกครองได้รับแจ้งจากกรมการกงสุล ขอทราบการปฏิบัติเกี่ยวกับการออกหนังสือรับรองบุคคล เนื่องจากสถานเอกอัครราชทูตและสถานกงสุลใหญ่ในต่างประเทศพบว่าหนังสือรับรองซึ่งออกให้โดยที่ว่าการอำเภอต่าง ๆ ที่คนไทยนำไปขอให้รับรองเอกสารเพื่อใช้เป็นหลักฐานประกอบการดำเนินการกับหน่วยงานในต่างประเทศนั้น มีรูปแบบไม่เป็นไปในลักษณะเดียวกัน เช่น บางฉบับไม่มีตราครุฑบนหัวกระดาษ ไม่มีเลขที่หนังสือ ไม่มีตราประจำตำแหน่งประทับ เป็นต้น ทำให้เกิดปัญหาในการปฏิบัติงานเพื่ออำนวยความสะดวกแก่คนไทยในต่างประเทศ นอกจากนี้ยังได้รับการหารือจากสำนักทะเบียนท้องถิ่นเทศบาลหลายแห่งเกี่ยวกับการออกหนังสือรับรองสถานที่เกิดว่าสามารถดำเนินการได้หรือไม่ อย่างไร

กรมการปกครองพิจารณาแล้วเห็นว่าการปฏิบัติในการออกหนังสือรับรองเกี่ยวกับบุคคล อาทิเช่น หนังสือรับรองสถานที่เกิด หนังสือรับรองว่าเป็นบุคคลเดียวกัน หนังสือรับรองความเป็นโสด หนังสือรับรองสถานภาพครอบครัว เป็นต้น ได้มีหนังสือสั่งการกำหนดแนวทางปฏิบัติไว้แล้วตามหนังสือที่อ้างถึง โดยมีประเด็นสำคัญที่อำเภอ กิ่งอำเภอ และสำนักงานเขตทุกแห่ง จะต้องปฏิบัติให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน ดังนี้

1. การออกหนังสือรับรองเกี่ยวกับบุคคล เป็นการรับรองเพื่อแก้ไขปัญหาความทุกข์ร้อนของประชาชน และจะดำเนินการในกรณีที่ไม่มีความหมายหรือระเบียบกำหนดการปฏิบัติเกี่ยวกับการออกหนังสือรับรองในเรื่องนั้น ๆ ไว้เป็นการเฉพาะ เช่น การรับรองความเป็นโสด การรับรองสถานที่เกิด เป็นต้น ฉะนั้นการปฏิบัติในเรื่องนี้จึงเป็นการดำเนินการตามมาตรา 87 แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พ.ศ. 2457 ซึ่งเป็นอำนาจหน้าที่ของนายอำเภอ ปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ และผู้ว่าการเขต แล้วแต่กรณี

2. การยื่นคำร้องเพื่อขอหนังสือรับรองเกี่ยวกับบุคคลให้ยื่นคำร้อง ณ ที่ว่าการอำเภอ ที่ว่าการกิ่งอำเภอ หรือสำนักงานเขตแห่งที่ผู้ร้องมีภูมิลำเนาอยู่ตามทะเบียนบ้าน

3. ผู้ที่ดำเนินการสอบสวนผู้ร้อง และพยานหลักฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับเรื่องที่จะรับรอง ควรเป็น ปลัดอำเภอ หรือเจ้าพนักงานปกครอง

/4. แบบหนังสือรับรอง...

4. แบบหนังสือรับรองเกี่ยวกับบุคคลให้ใช้แบบหนังสือรับรองตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสารบรรณ พ.ศ. 2526 และเมื่อผู้มีอำนาจลงนามในหนังสือรับรองแล้วจะต้องประทับตราประจำตำแหน่งและออกเลขที่หนังสือดังกล่าวด้วย

สำหรับประเด็นเรื่องการออกหนังสือรับรองสถานที่เกิดในส่วนขอเทศบาลนั้น ยังไม่มีบทบัญญัติตามกฎหมายใดกำหนดให้เทศบาลออกหนังสือรับรองบุคคล หรือให้มีอำนาจแก้ไขปัญหาคำถามทุกข์ร้อนของราษฎรทั่ว ๆ ไปที่ไม่มีกฎหมายใดกำหนดไว้เป็นการเฉพาะ เทศบาลจึงไม่อาจออกหนังสือรับรองบุคคลได้แม้บุคคลจะอยู่ในเขตเทศบาลก็ตาม นอกจากนี้ การออกหนังสือรับรองสถานที่เกิดไม่ใช้การปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. 2534 แต่เป็นการออกหนังสือรับรองบุคคลเพื่อแก้ไขปัญหาคำถามเดือดร้อนให้แก่ประชาชนที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านแต่ไม่มีหลักฐานสูติบัตร (ท.ร. 1 ท.ร. 2 ท.ร. 3) หรือหนังสือรับรองการเกิด (ท.ร. 1/1) ดังนั้น เพื่อให้หนังสือรับรองดังกล่าวมีความสมบูรณ์และมีสาระสำคัญเกี่ยวกับรายการบุคคลครบถ้วนอันจะเป็นประโยชน์แก่ผู้ใช้เอกสาร จึงควรระบุชื่อตัว ชื่อสกุล วันเดือนปีเกิด สัญชาติ ชื่อตัวและชื่อสกุลบิดา ชื่อตัวและชื่อสกุลมารดา ภูมิลำเนาที่อยู่ปัจจุบัน และภูมิลำเนาที่เป็นสถานที่เกิดของผู้ร้องไว้ในหนังสือรับรองสถานที่เกิดด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดแจ้งอำเภอ กิ่งอำเภอ สำนักงานเขต และเทศบาลทุกแห่ง รวมถึงเมืองพัทยาให้ถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายประกิจ กันชาบาล)
รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมการปกครอง

สำนักบริหารการทะเบียน
ส่วนการทะเบียนราษฎร
โทร. 0-2281-2486

(สำเนา)

ที่ มท ๐๔๐๔/ว ๑๒๑๗

กระทรวงมหาดไทย

ถนนอัษฎางค์ กท ๑๐๒๐๐

๑๘ กันยายน ๒๕๒๘

เรื่อง การออกหนังสือรับรองบุคคล

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย ตัวอย่างทะเบียนและหนังสือรับรองบุคคล จำนวน ๑ ชุด

ด้วยปรากฏว่าอำเภอและกิ่งอำเภอประสบปัญหาในทางปฏิบัติเกี่ยวกับการออกหนังสือรับรองบุคคลโดยปฏิบัติไม่เป็นไปในแนวเดียวกัน และการออกหนังสือรับรอง หากดำเนินการไปโดยไม่รอบคอบอาจก่อให้เกิดความเสียหายกับผู้ที่เกี่ยวข้องตลอดจนเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติได้ กระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้การออกหนังสือรับรองเป็นไปในแนวเดียวกันและเป็นการป้องกันความเสียหายอันอาจเกิดขึ้นจึงกำหนดแนวทางปฏิบัติไว้ ดังต่อไปนี้

๑. กรณีที่จะออกหนังสือรับรองบุคคลหากมิได้มีกฎหมายหรือระเบียบการกำหนดไว้เป็นอย่างอื่นควรออกหนังสือรับรองให้ในกรณีที่เป็นการรับรองบุคคลคนเดียวกัน เนื่องจากหลักฐานต่าง ๆ ที่ทางราชการออกให้ไม่ตรงกัน ได้แก่ ชื่อตัว ชื่อสกุล หรือความเกี่ยวพันในครอบครัว ไม่ตรงกัน ส่วนกรณีอื่นให้หารือกระทรวงมหาดไทยก่อนดำเนินการ

สำหรับในกรณีที่ไม่เป็นการรับรอง แต่เป็นเรื่องการสอบสวนสิทธิของบุคคล เช่น การสอบสวนสิทธิของทายาทในการรับรองมรดกเงินฝากในธนาคารออมสิน อำเภอหรือกิ่งอำเภอก็สามารถจะดำเนินการตามความเห็นสมควรได้

๒. เนื่องจากการรับรองตามข้อ ๑ เป็นการรับรองเพื่อแก้ปัญหาความทุกข์ร้อนของราษฎรตามมาตรา ๘๗ แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พ.ศ. ๒๔๕๗ จึงเป็นงานในหน้าที่ของนายอำเภอ และเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติก็ต้องอยู่ในความรับผิดชอบของงานทะเบียนราษฎรในที่ทำการปกครองอำเภอ และกิ่งอำเภอตามหนังสือกรมการปกครอง ด่วนมาก ที่ มท ๐๔๑๕/ว ๓๓๖ ลงวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๒๗ เรื่อง การแบ่งงานภายในและมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบของที่ทำการปกครองจังหวัด ที่ทำการปกครองอำเภอ ที่ทำการปกครองกิ่งอำเภอ และสำนักงานอำเภอ

๓. แบบหนังสือรับรอง ควรเป็นไปตามแบบหนังสือรับรองตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยงานสารบรรณ พ.ศ. ๒๕๒๖ (ไม่ต้องมีรูปถ่าย)

๔. ขั้นตอนการออกหนังสือรับรอง

๔.๑ แนะนำให้ราษฎรยื่นคำร้องเป็นหนังสือตามแบบคำร้องทั่วไปโดยผู้รับคำร้องคือนายอำเภอหรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอแห่งท้องที่ที่ผู้ร้องมีภูมิลำเนาตามทะเบียนบ้าน

๔.๒ สอบสวนผู้ร้อง พยานหลักฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับเรื่องที่จะรับรอง โดยใช้แบบพิมพ์ ปค. ๑๔ สำหรับพยานบุคคลควรเป็นบุคคลที่เชื่อถือได้ และบรรลุนิติภาวะแล้ว เช่น เป็นผู้ปกครองท้องที่ ข้าราชการหรือพยานผู้ใกล้ชิดที่ทราบเรื่องราวโดยตรง

๔.๓ ควรแจ้งให้ผู้ร้องและพยานทราบว่า การให้ถ้อยคำในกรณีเช่นนี้เป็นการให้ถ้อยคำต่อเจ้าพนักงานผู้กระทำการตามหน้าที่หากให้ถ้อยคำอันเป็นเท็จย่อมมีความผิดฐานแจ้งความเท็จต่อเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๓๗ หรือมาตรา ๒๖๗

๔.๔ ผู้ที่ดำเนินการสอบสวน ควรเป็นผู้ที่ดำรงตำแหน่งปลัดอำเภอ หรือผู้ช่วยนายทะเบียน

๔.๕ เมื่อสอบสวนหรือตรวจสอบพยานหลักฐานต่าง ๆ จนพึงเป็นที่ยุติแล้วจึงจะออกหนังสือรับรองให้

๔.๖ ผู้ที่ลงนามรับรอง คือนายอำเภอหรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ หรือผู้รักษาราชการแทน แต่เนื่องจากเป็นหลักฐานที่ทางราชการออกให้ควรประทับตราประจำตำแหน่งด้วย

๔.๗ ในกรณีที่มีความเกี่ยวพันกันหลายท้องที่และผู้ร้องไม่อาจนำพยานหลักฐานมาให้ทางอำเภอหรือกิ่งอำเภอที่รับคำร้องสอบสวนได้ ก็ให้ส่งประเด็นไปให้นายอำเภอหรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอแห่งท้องที่ที่เกี่ยวข้องนั้นสอบสวนแทนเมื่อสอบสวนเสร็จแล้วก็ให้ส่งประเด็นกลับคืนไปยังท้องที่เดิม เพื่อพิจารณาดำเนินการตามที่เห็นสมควร

๕. ให้จัดทำทะเบียนการออกหนังสือรับรอง โดยใช้สมุดเบอร์ ๒ ตามแบบซึ่งแนบท้ายหนังสือนี้ เลขที่ออกในหนังสือรับรองเป็นลำดับท้ายปีที่ออก เลขที่ลำดับให้เรียงตั้งแต่ต้นจนสิ้นปี เมื่อสิ้นปีปฏิทินใหม่ให้ออกเลขที่ใหม่

ถ้าไม่มีกฎหมายหรือระเบียบกำหนดไว้เป็นอย่างอื่นแล้ว ให้รวมการออกหนังสือรับรองในกรณีอื่น ๆ ไว้ในทะเบียนเล่มเดียวกัน เพื่อสะดวกในการปฏิบัติและการตรวจสอบ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และแจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

เจริญจิตต์ ณ สงขลา

(นายเจริญจิตต์ ณ สงขลา)

รองปลัดกระทรวง ปฏิบัติราชการแทน

ปลัดกระทรวงมหาดไทย

กรมการปกครอง

กองการสอบสวนและนิติการ

โทร. (๐๒) ๒๒๑๘๘๔๐

(ตัวอย่าง)
หนังสือรับรองบุคคล
(ครุฑ)

เลขที่..... /

ที่ว่าการอำเภอ.....

หนังสือฉบับนี้ให้ไว้เพื่อรับรองว่า.....

อายุ.....ปี ตามหลักฐานใน.....

เลขที่..... หมู่ที่..... ตำบล..... อำเภอ.....

จังหวัด..... กับ..... หลักฐานใน.....

เล่ม..... หน้า..... หมู่ที่..... ตำบล.....

อำเภอ..... จังหวัด..... เป็นบุคคลคนเดียวกัน

ให้ไว้ ณ วันที่..... เดือน..... พ.ศ.....

(.....)

นายอำเภอ.....

ประทับตราประจำตำแหน่งเป็นสำคัญ